

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALINDA 1997/2018 YILLARI ARASINDA BEKTAŞİLİKLE İLGİLİ YAPILMIŞ TEZLERİN BİBLİYOGRAFYASI

*The Bibliography of Theses on Bektashism Written Between 1997 and 2018 in The Department
of Turkish Language and Literature*

**Zur Bibliographie der verfassten Thesen über die Bektaschi in den Jahren
1997-2018 im Fachbereich für türkische Sprache und Literatur**

Tuncay BÜLBÜL*
Ahmet UĞUR**

Z

Alevîlik/Bektaşîlik konusunda sosyal bilimlerin sosyoloji, din, tarih, edebiyat, sanat ve felsefe gibi çeşitli alanlarında birçok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmaların geneli Bektaşîliğin sosyolojik ya da siyasî boyutunun ortaya konulması yönünde ilerlemiştir. Bu durum artan eser sayısına bağlı olarak Alevîlik/Bektaşîlik hakkında bibliyografya çalışmalarına ağırlık verilmesi gerekliliğini de beraberinde getirmiştir.

Ö

Bu yazıda, 1997-2018 yılları arasında Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalında Bektaşîliğe mensup olduğu düşünülen şairler/yazarlarla ilgili yapılmış, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tez veri tabanında bulunan yüksek lisans ve doktora tezleri incelenmiş, tezlerde kullanılan inceleme yöntemleri hakkında genel bilgiler verilmiştir. Daha sonra da ileride hem Bektaşîlik hakkında çalışma yapacaklara yardımcı olması hem de daha

* Doç. Dr., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü.

** Arş. Gör., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü.

önce oluşturulmuş Alevîlik/Bektaşîlik bibliyografyalarına ek olması maksadıyla tezlerin künyeleri sıralanmıştır. Künyeler Apa 6 sistemine göre düzenlenmiştir.

Çalışmanın ana eksenini Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı altında Bektaşî olduğu düşünülen şahsiyetler ve eserleriyle ilgili hazırlanmış tezlerin bibliyografyaları oluşturduğu için farklı ana bilim dallarında yapılmış çalışmalar incelemeye dahil edilmemiştir.

İncelenen tezlerde, Bektaşîliğin farklı açılardan ele alındığı görülmüştür. Kimi çalışmalar Bektaşî bir şairin/yazarın eserinin incelenmesinden ibaretken kimi çalışmalarda ise Bektaşîliğin sosyo-kültürel yönü ele alınmıştır. Bunlardan başka Bektaşî şairlerin/yazarların eserlerindeki kelime ve cümle çeşitlerinin incelendiği çalışmalar olduğu gibi Bektaşî çevrede yetişmiş şairlerin/yazarların cönk ve mecmualarda yer alan eserlerinin çeviri yazısının yapıldığı çalışmalar da bulunmaktadır.

Çalışmanın alt başlıkları Bektaşîlikle ilgili şahsiyetlerin eserlerinin incelenmesiyle oluşturulan tezler, Bektaşîliği bir yerleşim yeri ile sınırlandıran tezler ve diğer çalışmalar şeklinde belirlenmiştir. Bektaşî çevre tarafından yazılan eserlerle ilgili çalışmalara Bektaşî şairlerin/yazarların meydana getirdiği müstakil çalışmalarla, cönkler ve mecmualar dahil edilmiştir. İncelemeye esas alınan bölgede tespit edilen tasavvufî bir yapı olarak Alevîlik/Bektaşîlik anlayışını ele alan çalışmalar ise Bektaşîliği bir yerleşim yeri ile sınırlandıran çalışmalar başlığı altında değerlendirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Alevîlik, Bektaşîlik, Mecmua, Bibliyografya, Edebiyat.

ABSTRACT

Many studies in different fields of social sciences, such as sociology, religion, history, art and philosophy, have been done on Alevism/Bektashism. Most of these studies have progressed towards revealing the sociological or political dimension of Bektashism. The increasing number of scientific works led to the need for bibliographical studies on Alevism/Bektashism.

This paper analyses postgraduate theses available in the database of the Council of Higher Education written in the department of Turkish language and literature on poets/writers who are considered members of the Bektashi branch and gives a general information about the methods used in theses. The particulars of theses are listed in order to be helpful to those who will do studies on Bektashism in the future and to be supplement to the previous bibliographies of Alevism/Bektashism. The analysis does not include theses on Alevism done in different departments because the main line of this paper are bibliographies of the theses written in the department of Turkish language and literature on persons, members of the Bektashi branch, and their works. Bibliographies are arranged according to Apa 6 system.

In the analysed theses, it occurs that Bektashism is discussed from different aspects. While some theses consist of analysis of a Bektashi poet/writer's work, some theses discuss the socio-cultural aspect of Bektashism. In addition to these, there are theses that analyse the words and sentence types in the Bektashi poets/writers' works, as well as the theses that include translations of the works of the poets/writers grown in Bektashi environment.

The subheadings in the paper are as follows: Theses that analyse the works of persons related to Bektashism, Theses that limit Bektashism to one place and Other theses. The works created by Bektashi circles include "conk" and "mecmua" with the independent works created by Bektashi poets/writers. The theses on Alevism/Bektashism as a Sufi structure determined in the region that presents the basis of the analysis are evaluated under the heading "Theses that limit Bektashism to one place".

Keywords: Alevism, Bektashism, Mecmua, Bibliography, Literature.

ZUSAMMENFASSUNG

In verschiedenen Bereichen der Sozialwissenschaften wie Soziologie, Religion, Geschichte, Literatur, Kunst und Philosophie wurden zahlreiche Studien über das Thema Alevitentum-Bektaschitum verfasst. Im Allgemeinen entwickelten sich diese Studien in Richtung der Hervorhebung der soziologischen oder der politischen Dimensionen des Alevitentums. In Abhängigkeit von der gestiegenen Anzahl der veröffentlichten Publikationen resultierte jedoch die Notwendigkeit, sich vermehrt auf die Bibliografie-Studien über das Alevitentum-Bektaschitum zu konzentrieren.

In dem vorliegenden Artikel wurden die Master- und Doktorarbeiten untersucht, die sich in der Datenbank für wissenschaftliche Thesen des Hochschulrats der Türkei befinden und die in den Jahren 1997 – 2018 im Fachbereich für Türkische Sprache und Literatur über Dichter und Autoren verfasst wurden, von denen man denkt, dass sie dem Bektaschi-Zweig zählen, wobei hier auch generelle Informationen über die Untersuchungsmethoden gegeben wurden, die in den Thesen Anwendung fanden. Später listete man die Bezeichnungen der Thesen auf, um denen, die in Zukunft über das Bektaschitum arbeiten möchten, behilflich zu sein und diese auch in die zuvor erstellte Bibliografie des Alevitentums-Bektaschitums als Anhang aufzunehmen. Da sich die Hauptachse des Artikels aus Bibliografien über Thesen zusammensetzt, die im Fachbereich für Türkische Sprache und Literatur über Persönlichkeiten und Werke erstellt wurden, welche dem Zweig unter den Bektaschi zählen, wurden diverse Studien aus verschiedenen Fachbereichen und Thesen, die in Zusammenhang mit dem Alevitentum verfasst wurden, nicht in die Untersuchung einbezogen.

Die Untersuchung der Thesen zeigte, dass das Bektaschitum aus verschiedenen Winkeln heraus analysiert wurde. Während einige Studien sich darauf beschränkten, das Werk eines Bektaschi Dichters oder Autors zu untersuchen, befassten sich andere Studien mit Darstellungen von sozio-kulturellen Aspekten des Bektaschitums. Darüber hinaus gibt es Studien, in denen die Reichhaltigkeit von Wörtern und Satztypen in den Werken von Bektaschi Dichtern und Schriftstellern untersucht wurde, daneben aber auch Studien, in denen die Übersetzungswerke von Anthologien (cönk) und Sammlungen (mecmua) der in einem Bektaschi-Umfeld sozialisiert Dichter und Schriftsteller veröffentlicht wurden.

Die Untertitel der Arbeit wurden festgelegt in Form von Thesen über Untersuchungen von Persönlichkeiten, die in Zusammenhang mit dem Bektaschitum stehen und mit Thesen, die das Bektaschitum mit einer Ortschaft begrenzen sowie Thesen, die von anderen Studien handeln. In die vom Bektaschi-Milieu geschaffenen Werke wurden auch eigenständig verfasste Werke von Bektaschi Dichtern und Schriftstellern sowie Anthologien (cönk) und Sammlungen (mecmua) einbezogen. Studien dagegen, die in dem zugrunde gelegten Untersuchungsgebiet festgestellt wurden und welche aber vom dem Bektaschitum-Alevitentum die Meinung haben, dass es sich hierbei um eine Sufi-Struktur handelt, wurden unter dem Untertitel für jene Studien behandelt, die das Bektaschitum mit einer Ortschaft begrenzen.

Schlüsselwörter: Alevitentum, Bektaschitum, Bektaschi, Mecmua (Sammlung), Bibliografie.

Giriş

Temelinde İslam sufizmi ile eski Türk geleneklerinin izlerini taşıyan Bektaşilik (Eröz, 1990: 61; Eröz, 1992: 7; Babinger ve Köprülü, 1996: 45; Baha Said, 2000: 49; Ocak, 2002: 144; Özcan, 2008: 28; Tekin, 2010: 137; Kara, 2017: 42) hakkında yerli ve yabancı araştırmacılar tarafından sosyal bilimlerin çeşitli alanlarında birçok çalışma yapılmış, tezler öne sürülmüştür. Şüphesiz ki bu çalışmaların büyük bir çoğunluğunun amacı Bektaşî kültürünü tanıtmak ve Bektaşilik hakkında ortaya atılan iddiaların gerçekliğini sorgulamaya yöneliktir.

Alevilik-Bektaşilik hakkında toplu bir bibliyografya çalışması, Ali Yaman tarafından hazırlanan *Alevilik-Bektaşilik Bibliyografyası* (1998) isimli çalışmadır. Eserde, Alevî-Bektaşî kültürüyle ilgili Türkçe kitaplar, Türkçe makaleler, yabancı dilde yazılmış kitaplar, yabancı dilde yazılmış makaleler, el yazması eserler ve nadir eserler hakkında bibliyografik bilgiler verilmiştir. Bibliyografyalar hazırlanırken herhangi bir sınırlandırma yapılmamış, sosyal bilimlerin bütün şubelerinde yapılmış çalışmalar sıralanmıştır. Yine Ali Yaman tarafından yazılan “Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi Bibliyografyası” isimli çalışmada da Alevilik-Bektaşilikle ilgili Gazi Üniversitesi Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi’nde yayımlanan çalışmaların künyesi bulunmaktadır. Ali Yaman’ın kitabına ek olması mahiyetinde Ayşe Ulusoy tarafından “Alevilik-Bektaşilik Bibliyografyası’na İlaveler” başlığı altında Alevilik-Bektaşilik hakkında yazılmış makaleler bibliyografyası hazırlanmıştır. Ancak bu çalışmada Ali Yaman’ın kitabının yayımlandığı 1998 öncesi çalışmaların bibliyografyasına yer verilmiştir. Ayrıca, Alevilik/Bektaşilik hakkında yapılmış İsmail Engin’in “1990-1998 Yılları Arasında Türkiye Üniversitelerinde Aleviliği-Bektaşiliği Konu Edinen Akademik Çalışmalar: Bir Bibliyografya Denemesi”, Ali Osman Aktaş ve Tazegül Demir’in “Gazi Üniversitesi Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Merkezi Arşivinde Yer Alan Bektaşilik Bibliyografyası”, “Gazi Üniversitesi Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi’nde Yayımlanan Alevilik Konulu Makaleler ve Gazi Üniversitesi Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Merkezi Kütüphanesinde Yer Alan Alevilikle İlgili Kitaplar Bibliyografyası” ve Emrah Gökçe’nin “Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi’nin 42-50. Sayılarının Bibliyografyası” isimli yazıları da Bektaşî bibliyografyalarının yer aldığı çalışmalardandır. Bunlardan başka Havvagül Çimenli tarafından “Hacı Bektaş-ı Veli Bibliyografyası” isimli bir yüksek lisans tezi de yapılmıştır.

Alevî-Bektaşî geleneği hakkında çalışma yapacak olan araştırmacılara büyük kolaylık sağlayan bu gibi çalışmaların yayımlandığı tarihten sonra da Alevilik-Bektaşilik çalışmaları devam etmiş ve bu durum bibliyografik bilgilerin güncellenmesi gerekliliğini doğurmuştur. Bu yazıda, 1997-2018 yılları arasında Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalında Bektaşî olduğu düşünülen şairlerle/yazarlarla ilgili yapılmış, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tez veri tabanında bulunan yüksek lisans ve doktora tezlerinin incelenmesinde kullanılan yöntemler ele alınacak, daha sonra da ileride Bektaşilik hakkında çalışma yapacaklara yardımcı olması için tezlerin bibliyografyalarına yer verilecektir. Çalışmanın amacı Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı altında Bektaşilerle ilgili yazılmış tezlerin bibliyografyalarının ortaya konulması olduğu için farklı ana bilim dallarında yapılmış çalışmalar dikkate alınmamıştır.

Bektaşilikle ilgili yapılmış tezler kendi içerisinde ele aldıkları konulara göre genel olarak Bektaşî çevreye mensup şairler/yazarlar tarafından yazılmış eserlerin incelemesiyle yapılan tezler ve Bektaşiliği belirli bir yerleşim yeri ile sınırlandırılan tezler olarak bir sınıflandırmaya tabi tutulabilir.

Yukarıda her ne kadar konu bazında genel bir sınıflandırma yapılmış olsa da eser incelemesinden meydana getirilmiş tezlerde farklı inceleme yöntemlerinin tercih edildiği görülmüştür. Bu farklılıklardan kısaca bahsetmek gerekirse; eser incelemesi yapılmış kimi çalışmalar sadece çeviri yazılı metinden oluşurken kimi çalışmalarda ise hem çeviri yazılı metin hem de tasavvufi kavramlarla Bektaşiliğin açıklanması amaçlanmıştır. Yine bu tarz yapılmış çalışmalarda Bektaşiliğin kültürel boyutunun ele alındığı da tespit edilmiştir.

1. Bektaşilikle İlgili Şairler/Yazarlar ve Eserler Hakkında Yapılmış Tezler

Bektaşilik tarikatı hakkında Bektaşî şairler tarafından manzum ve mensur birçok eser kaleme alınmıştır. Vilâyetnâme-i Hünkâr Hacı Bektaş Veli, Makâlât-ı Sûfiyâne, Hikâye-i Veysel Karânî, Hacı Sultan Menâkıbnâmesi ve Bektaşî fıkraları Bektaşilikle ilgili incelemesi yapılmış mensur eserlerden bazılarıdır. Bahrü'l-Hakayık, Fakr-nâme, Divan ve Divançeler, cönkler ve mecmualar ise Bektaşilik konusunu ele alan manzum eserlerdendir.

Bektaşî şairler/yazarlar tarafından ortaya konulan eserler hakkında yapılan tezlerin büyük bir çoğunluğunu Divan incelemeleri oluşturmaktadır. Muhyiddin Abdal Divanı, Ahmed Tâlib İrşâdî Divanı, Selâmî Divanı, Peştelî Hisâlî Divanı,

Turâbî Divanı, Caferî Baba Divanı, Şânîzâde Mehmed Atâullah Divanı, Azbî Baba Divanı, Ednâyî Divançesi, Behrî Divanı, Raculî Divanı, Mustafa Refik Divanı, Hâmî Divanı, Bandırmalızâde Hâşim Baba Divanı, Benderli Cesârî Divanı, Kadîmî Divanı, Molla Murad Divanı, Misâlî Divanı, Şeyh Hasan Haydar Divanı, Fennî Divanı, Sâfî Baba Divanı, Mehmed Alî Hilmi Dede Baba Divanı ve Edîb Harabî Divanı Yükseköğretim kurulu tez veri tabanında bulunan Bektaşî şair divanları hakkında yapılmış çalışmalardır.

İncelenen çalışmalar kendi içerisinde; yazarın tasavvufî görüşünü Bektaşîlik terimleriyle açıklamayı esas alan çalışmalar, dil ve üslup incelemesi yapılmış çalışmalar, çeviri yazısı yapılmış çalışmalar ve gramer incelemesi yapılan çalışmalar olarak ayrıca sınıflandırılabilir. Bu çalışmalara ek olarak farklı tarikatlara mensup şairlerin/yazarların şiirlerinde yer alan Bektaşî öğeleri inceleyen tezler de eklenebilir. Yükseköğretim kurulu tez veri tabanında bulunan Bektaşî şairlere/yazarlara ait tezler yapılmış yıllarına göre şunlardır:

- Çiftçi Köse, S. (1997). *Babrül-Hakayık (transkripsiyonlu metin-dil incelemesi-sözlük)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon.
- Durbilmez, B. (1998). *Muhyiddin Abdal Divanı (inceleme-tenkitli metin)* (Yayımlanmamış doktora tezi). Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Alpdoğan Dönmez, N. (2001). *Abmed Talib İrşadi'nin Divanının incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon.
- Kayya, S. (2001). *Selami Divanı'nın transkripsiyonlu metni* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.
- Dündar, S. (2002). *Vilayet-name-i Hünkar Hacı Bektaş Veli* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Mersin Üniversitesi, Mersin.
- Üçüncü, K. (2002). *Edib Harabi Divanı (inceleme-metin)* (Yayımlanmış doktora tezi). Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Ercan, Ö. (2003). *Peşteli Hisali Divanı tablîli (inceleme-metin) (2 Cilt)* (Yayımlanmış doktora tezi). Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- Yurttekin, N. Y. (2003). *Turabi Divanı üzerine bir inceleme* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.

- Bedir, F. Z. (2004). *Caferi Baba ve Divanı*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Akbulut, D. (2004). *Bir Bektaşî cöngü üzerinde tetkik* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Boztılki, G. (2005). *Velayetname'de ad yapımı* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.
- İnce, A. (2005). *Âşık Mahzunî Şerif ve şiirlerinde sosyal konular* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Fatih Üniversitesi, İstanbul.
- Yıldırım, S. (2005). *Hasan Cemali Baba, hayatı, sanatı ve eserleri üzerine bir inceleme* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.
- Demir, A. (2005). *Velayetname'de eylem yapımı* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.
- Azar, B. (2005). *Türâbî Divânı (inceleme-metin)* (Yayımlanmamış doktora tezi). Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Çipiloğlu, A. R. (2005). *Şânîzâde Mehmed Atâullah ve Divanı* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Boğaziçi Üniversitesi, Ankara.
- Ünal, B. (2006). *Vîrani Dede-Fâker-name (inceleme-metin-dizin)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.
- Bayram, S. (2006). *Azîbi Baba, hayatı, sanatı, eserleri, Divan'ı* (inceleme-tenkitli metin) (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Trakya Üniversitesi, Edirne.
- Ünlü, A. (2007). *Bektaş Gazeloğlu hayatı sanatı ve eserleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Dural, H. F. (2007). *Ednayı Divançesi (inceleme-metin)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat.
- Turan, M. (2008). *Bebrî Divânı (inceleme-metin)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.
- Yalçın, Y. (2008). *Türk edebiyatında Velâyetnâmeler ve Otman Baba Velâyetnâmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Erciyes Üniversitesi, Kayseri.
- Özbey, Ö. (2008). *Âşık Aşur Uygur'un hayatı-sanatı ve eserleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.

- Işık, C. (2008). *Derviş Ruban örneğinde Alevi-Bektaşî dervişlik geleneği* (Yayımlanmamış doktora tezi). Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van.
- Göktepe İnan, S. N. (2008). *Hacı Bektaş-ı Veli'nin Makalât-ı Sûfiyane adlı eserinin İsmail Bin Mikail tarafından yapılan Türkçe çevirisinin transkripsiyonu ve cümle bilgisi incelemesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep.
- Karakaş, E. (2008). *Raculî, hayatı, edebî kişiliği ve Divanı* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon.
- Kaplan, H. (2008). *Mustafa Refik ve Divanı* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Altay, A. (2008). *Hâmî Dîvânı* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Yalçınkaya, M. A. (2008). *Bandırmalızâde Hâşim Baba Dîvânı* (metin-inceleme) (Yayımlanmış yüksek lisans tezi). Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- Akgün, G.N. (2008). *Sadettin Nüzhet Ergun'un halk edebiyatı araştırmaları* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Özdemir, S. (2009). *Bektaşî velâyetnâmelerinde maddî kültür* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Akça, V. (2009). *Menakıb-ı Hâce-i Ciban ve Netice-i Can* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Karaöz, A. (2009). *Cabbar Kulu, Hikâye-i Veysel Karani* (giriş-inceleme-metin-dizin) (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.
- Akbaş, Y. (2009). *Kubbetü'l Hazarat (inceleme-metin-transkripsiyon)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli.
- Gökçe, Y. (2009). *Âşık Battal Dalkılıç'ın hayatı, sanatı ve edebî kişiliği* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Mesci, U. (2010). *Ziya Bey kütüphanesindeki 6706 nolu cönk üzerine inceleme* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Akkuş, Y. (2010). *Benderli Cesari'nin (ölüm: 1829) Divanı ve Divançesi (inceleme- tenkitli metin)* (Yayımlanmamış doktora tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.

- Demirci, Y. O. (2010). *Kadimi Divanı* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Yıldırım, Ö. (2010). *Aşık Taki Koçak'ın hayati, sanatı ve edebi kişiliği* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Bütünler, Ş. (2010). *Ziya Bey kütüphanesindeki 6707, 6722 ve 6769 nolu cönkler üzerine inceleme* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Güneş, D. (2011). *Misâli Dîvânı: inceleme-metin* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.
- Keskin, R. (2011). *Tahmîs-i Dervîş Azbî Dîvân-ı Mısrî Efendi'nin karşılaştırmalı tabli* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale.
- Yeşilmurat Şalcı, F. (2011). *Sivas Ziya Bey kütüphanesindeki 6720 nolu cönk üzerine inceleme* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Malçok Meteer, M. (2012). *Vilâyetnâme-i Hacı Bektaş-ı Velî (inceleme-metin-işin) (103a-204a)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Trakya Üniversitesi, Edirne.
- Türker, Ç. Ç. (2012). *Vilâyetnâme-i Hacı Bektaş Velî (inceleme-metin-dizgin) (1a-102b)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Trakya Üniversitesi, Edirne.
- Ak, İ. (2012). *Nasihâtname-i Sıdkî: inceleme-metin* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.
- Orhan, M. (2012). *Benderli Cesari Divanı, hayati, divanındaki mazmunlar, dini-tasavvufi kavramlar ve insan* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat.
- Şığva, B. (2012). *Şeyb Hasan Haydar Divanı: inceleme-tenkidli metin* (Yayımlanmamış doktora tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Gülerer, Salih. (2012). *Hacım Sultan Menâkıbnâmesi üzerine bir inceleme* (Yayımlanmamış doktora tezi) Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Düğenci, S. (2012). *Ziya Bey kütüphanesindeki 6740 nolu cönk üzerine bir inceleme* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Koşık, H. S. (2012). *Nasihâtname-i Sıdkî (inceleme-metin)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.

- Irmak, Y. (2013). *Folklorun beş işlevine göre Aşık Mabzunî Şerif'in şiirleri* (Yayımlanmamış doktora tezi). Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.
- Yıldırım, İ. (2013). *Ali Nibânî Yozgadî-Menâkıb-ı Murtaza'viyye: inceleme-tenkitli metin* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale.
- Yavuz, C. (2013). *Alevî-Bektaşî geleneğindeki düvâzımlar üzerine bir araştırma* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- Sarkın, M. U. (2014). *Türk romanı ve öyküsünde Alevilik-Bektaşilik (1923-1980)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat.
- Hocaoğlu, K. (2014). *Fennî Dîvânı (inceleme-metin)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- Günay, H. (2014). *Edebiyatımızda nefes geleneği ve Rûbullab'ın Bektaşî nefesleri antolojisi üzerine bir inceleme* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.
- Aykanat, T. (2015). *Safî Baba ve Divanı (inceleme-karşılaştırmalı metin-sadeleştirme-sözlük-dizini)* (Yayımlanmamış doktora tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Açıkgöz, B. F. (2015). *Mevlânâ Celâleddîn Rûmî ve Hâcî Bektaş Velî Menâkıbnâmelerinin içerik bakımından analizi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.
- Abdelrrhman, O. H. (2015). *Konya bölge yazma eserler kütüphanesindeki BY6373 nolu cönk üzerine bir inceleme* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep.
- Yavuz, S. (2016). *Marmara Üniversitesi nâdir eserler koleksiyonu 811 arşiv numarası ile kayıtlı şiir mecmûası (inceleme-metin-tpkibasım)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Erciyes Üniversitesi, Kayseri.
- Doğan, O. (2016). *Elazığlı halk şairi Kul Mansur (hayatı, sanatı ve şiirlerinden örnekler)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Yakışır, A. (2016). *Mehmed Ali Hilmi Dede Baba'nın Dîvânı* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Bingöl Üniversitesi, Bingöl.
- Kardaş, S. (2016). *Ali Nibânî'nin manzum Hacı Bektaş-ı Velî Velayetnamesi (inceleme-metin-sadeleştirme-dizini)* (Yayımlanmamış doktora tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

- Demir, M. (2016). *Ali Rıza Öge'nin Bektaşî şairleri antolojisini tetkik (52-216. sayfalar) inceleme ve metin* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Demir, S. (2016). *Ali Rıza Öge'nin Bektaşî şiirleri üzerinde inceleme ve metin aktarımı (701–926.sayfalar)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Küçükklıç, A. (2016). *Ali Rıza Öge'nin Bektaşî şairleri antolojisini tetkik (381-540. sayfalar) inceleme ve metin* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Kemaloğlu, A. F. (2016). *Kaygusuz Abdal (Alâeddin Gaybî) Menâkıbnâmesi ve Velâyet-nâme-Manâkıb-ı Hünekâr Hacı Bektaş-ı Veli'de mitoloji* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon.
- Bingöl, D. (2017). *Süleymaniye kütüphanesi Galata mevlevihânesi koleksiyonu 26 numaralı cönk 1-137 numaralı sayfalar (inceleme-karşılaştırmalı metin)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Bircan, M. (2017). *Prof. Dr. Mehmet Fatih Köksal'ın şahsi kütüphanesinde bulunan 25 numaralı cönk üzerinde bir inceleme* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir.
- Çoşkun, N. (2017). *Ali Rıza Öge'nin şiir mecmuası üzerinde tetkik (217-380. sayfalar) inceleme ve metin* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Kanat, N. D. (2017). *Mizâb teorileri bağlamında Bektaşî fıkraları* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Kültür Üniversitesi, İstanbul.
- Ekici, M. F. (2017). *Tuncelili halk şairi Ahmet Yurt Dede (hayatı, sanatı ve şiirleri)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Balaban, Y. (2017). *Edib Harâbî Divanı (karşılaştırmalı metin)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Kültür Üniversitesi, İstanbul.
- Polat, K. (2017). *Hacı Bektaş-ı Veli'nin "Makâlât" adlı eserinin sözdizimsel açıdan incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Özen Kaya, R. Y. (2017). *Cönk incelemeleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.

- Baydar, S. (2017). *Süleymaniye kütüphanesi Galata mevlivihânesi koleksiyonu 26 numaralı cönk (137-286) inceleme-karşılaştırmalı metin* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Takır, Ö. (2018). *Ali Rıza Öge'nin kaydettiği şiir mecmuası üzerine tetkik (541-700. sayfalar)-inceleme ve metin* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Yıldızhan, N. (2018). *Hacı Bektaş Veli'nin Velâyetnamesindeki doğa sembolleri üzerine bir inceleme* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.

Yukarıdaki çalışmaların tamamı, inceleme yöntemleri dikkate alınarak değerlendirilmiştir. Çok az çalışmada tarihsel süreçte Bektaşılık ve Anadolu'da etkili olan tasavvufî hareketlilik hakkında genel bilgilerden sonra Divan incelemesine geçilmiştir. Bu çalışmalardan, Bayram Durbilmez'in Muhyiddin Abdal Divanı (inceleme-tenkitli metin), Kemal Üçüncü'nün Edib Harabî Divanı (inceleme-metin), Birol Azar'ın Türâbî Divanı (inceleme-metin) ve Bülent Şığva'nın Şeyh Hasan Haydar Divanı: İnceleme-Tenkitli Metin isimli doktora tezlerinde Bektaşılık ve tarihle birlikte Anadolu'da Türk kültürüne etki eden tarikatlar hakkında genel bilgiler verilmiştir. Daha sonra incelenen şairlerin şiirleri Bektaşî kültürüne ait unsurlar dikkate alınarak yorumlanmışlardır. Bu sebeple verdikleri bilgiler ve inceleme yöntemlerinin farklılığı ile bu çalışmalar diğer tezlerden ayrılırlar.

Bektaşılık hakkında genel bilgiler veren başka tez çalışmaları da bulunmaktadır. Neslihan Dönmez Alptekin'in Ahmed Talib İrşadi'nin Divanının İncelenmesi, Nagehan Yıldız Yurttekin'in Turabi Divanı Üzerine Bir İnceleme, Özlem Ercan'ın Peşteli Hisali Divanı Tahlili (inceleme-metin) (2 cilt), Fatma Zehra Bedir'in Caferi Baba ve Divanı, A. Rabia Çipiloğlu'nun Şânîzâde Mehmed Atâullah ve Divanı, Sibel Bayram'ın Azbî Baba, Hayatı, Sanatı, Eserleri, Divanı (inceleme-tenkitli metin), H. Fahri Dural'ın Ednayı Divançesi (inceleme-metin), Muhittin Turan'ın Behrî Dîvânı (inceleme-metin), Esmâ Karakaş'ın Raculî Hayatı, Edebi Kişiliği ve Divanı, Hasan Kaplan'ın Mustafa Refik ve Divanı, Adem Altay'ın Hâmî Divanı, M. Akif Yalçinkaya'nın Bandırmalizâde Hâşim Baba Dîvânı (metin-inceleme), Yasemin Akkuş'un Benderli Cesari'nin (Ölüm: 1829) Divanı ve Divançesi (inceleme-tenkitli metin), Y. Orkun Demirci'nin Kadimi Divanı, Deva Güneş'in Misâlî Dîvânı: İnceleme-metin, Mehmet Orhan'ın Benderli Cesari Divanı, Hayatı, Divanındaki Mazmunlar, Dinî-Tasavvufî Kavramlar ve İnsan, Kadriye Hocaoğlu'nun Fennî Dîvânı (inceleme-metin), Timuçin

Aykanat'ın Safi Baba ve Divanı (inceleme-karşılaştırmalı metin-sadeleştirme-sözlük-dizin), Akif Yakışır'ın Mehmed Ali Hilmi Dede Baba'nın Dîvânı ve Yıldız Balaban'ın Edib Harâbî Divanı (karşılaştırmalı metin) isimli çalışmalarda, incelenen şairler Bektaşî yönleriyle ele alınmış fakat Bektaşîlik hakkında verilen bilgiler yüzeysel kalmıştır. Bu çalışmalar genellikle incelenen şairin hayatı, edebi kişiliği, Divanı'nın çeviri yazılı metni, Divan'daki şiirlerin muhtevası, nazım biçimleri ve türleri biçiminde planlanmış ve incelenmiştir.

Divan incelemesi yapılan kimi çalışmalarda sadece çeviri yazılı metnin verildiği, herhangi bir incelemenin yapılmadığı tezler de vardır. Serpil Kayya'nın Selami Divanı'nın Transkripsiyonlu Metni isimli yüksek lisans tezinde Selami Divanı'nın sadece çeviri yazısı verilmiş, herhangi bir muhteva incelemesi yapılmamıştır.

Divan incelemelerinden sonra üzerinde en fazla çalışılan tez konusu Hacı Bektaş Veli ve eserlerinin incelenmesi hakkında olmuştur. Bu tezler genellikle Hacı Bektaş Veli'nin Velâyet-nâme ve Makâlât isimli eserlerinin transkripsiyonlu metni, dil incelemesi ve sözlük çalışması etrafında şekillenmiştir. Bu tür çalışmalarda aktarılmak istenilen Bektaşîlik ve tarihi olmadığı için Bektaşîlik hakkında fazla bir bilgi bulunmamaktadır.

Bektaşî çevre içerisinde yetişen ve kültüründen beslenen Kaygusuz Abdal, Ali Nihânî, Kul Mansur, Hacım Sultan, Ali Rıza Öge (Kadîmî Baba), Ahmet Yurt Dede, Âşık Mahzunî Şerif, Bektaş Gazeloğlu, Âşık Aşur Uygur, Âşık Battal Dalkılıç, Âşık Taki Koçak ve Rûhullah gibi şairlerin/yazarların hayatı ve eserlerinin Bektaşîlik bağlamında değerlendirilmesi esas alınarak oluşturulmuş tezler de görülmektedir. Bu çalışmalardaki ortak inceleme yöntemi şairin hayatı, sanatı ve eserleri hakkında bilgiler verdikten sonra şiirlerinin yapı ve içerik olarak incelenmesi hakkındadır.

Eserler hakkında yapılan tezlerin bir diğer konusu, birçok Bektaşî şairin şiirlerinden meydana getirilmiş, birer kaynak eser niteliğindeki Bektaşî şiir mecmuaları ve cönklerle ilgilidir. Bu eserlerin incelenmesi, Bektaşî kültürünü ve inanç yapısını işleyen şiirleri ortaya koymaya yöneliktir. Çalışmalar, genellikle çeşitli kütüphanelerden elde edilen cönk ve mecmuaların içerik analizinin yapılması ve şiirlerin çeviri yazılarının verilmesi hakkındadır.

2. Bir Yerleşim Yeri Hakkında Yapılmış Tezler

Bu tezler genellikle bir bölgenin ya da yerleşim yerinin folkloruna ait unsurların ele alındığı çalışmalardan oluşmaktadır. Aşağıdaki listesi verilen çalışmalarda Bektaşî öğelerin rastlandığı yerleşim yerlerinin folklor incelemesine yer verilmiştir.

- Keskin, M. (1997). *Çanakkale yöresinde Türkmen folkloru üzerine bir araştırma (saba çalışması)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.
- Yaltrıkcı, H. (2000). *Trakya bölgesi tasavvufi halk müziğinde güfte-beste ilişkisi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Ege Üniversitesi, İzmir.
- Karaaslan, M. (2003). *Hacıbektaş folkloru* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Erciyes Üniversitesi, Kayseri.
- Ersal, M. (2005). *Isparta ili Senirkent ilçesi Uluğbey beldesinde Alevilik* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Celal Bayar Üniversitesi, Manisa.
- Çanlı, Z. (2007). *Kütahya-şeyhler beldesi folklor örnekleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.
- Özdemir, E. (2008). *Samsun ili Havza ilçesi Karga köyü monografisi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- İyiyol, F. (2010). *Boşnak halk kültüründe Türk tekke-tasavvuf geleneğinin izleri* (Yayımlanmamış doktora tezi). Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Çelebi, E. (2010). *Çorum'da tekke tarzı şiir gelenekleri ve temsilcileri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Erciyes Üniversitesi, Kayseri.
- Türkan, H. K. (2015). *Hatay yöresi Arap Alevileri folkloru* (Yayımlanmamış doktora tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.
- Nargöz, B. (2015). *Kütahya ili Hüseyin Gazî ocağına bağlı cem ritüelleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.
- Mahdı, S. A. M. (2015). *Anadolu Türk Aleviliği bağlamında Irak Türklerinde Alevilik* (Yayımlanmamış doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Murtaza, D. M. (2016). *Razgrad ili Kubrat ilçesi Alevi-Bektaşî köyleri ağız (inceleme, metinler, sözlük)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Trakya Üniversitesi, Edirne.

Çekmez, F. (2017). *Kütahya Alevî-Bektaşî geleneğinde nefes, düvaç ve mersiyeler* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.

Yukarıda adı zikredilen tezlerde, doğrudan Alevî/Bektaşî inancının esas alındığı çalışmalar ve incelemeye esas alınan bölgede tespit edilen tasavvufi bir yapı olarak Alevîlik/Bektaşîlik anlayışını ele alan çalışmalar olarak iki farklı durum söz konusudur. Bu çalışmaların genelinde saha araştırması ve kaynak kişi aracılığı ile bir inceleme metodu benimsenmiştir.

3. Diğer Tez Çalışmaları

Bektaşîlik hakkında yapılmış tezler içerisinde doğrudan Bektaşî kültürünü ele alan çalışmalar olduğu gibi Bektaşîliğe ait kavramları açıklamayı esas alan tezler de bulunmaktadır. Bu tarz çalışmalarda, ele alınan kavramın, Bektaşîlik kültüründeki yerinin ortaya konulması amaçlanmaktadır.

Kumartaşlıoğlu, S. (2012). *Türk kültüründe ateş ve ocak kültürü* (Yayımlanmamış doktora tezi). Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.

Selvi, İ. (2008). *Türk halk edebiyatında turna motifli türküler* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.

Sonuç

Bu yazıda, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı altında yapılmış 78'si yüksek lisans 16'sı doktora tezi olmak üzere toplam 94 çalışma incelenmiştir. Bu çalışmaların büyük bir çoğunluğu Bektaşî olduğu düşünülen bir şairin eseri hakkındadır.

Bektaşî bir şairin eseri hakkında yapılan çalışmalarda, Anadolu'da faaliyet gösteren tarikatların özlerinde benzer özellikler taşıdıklarından dolayı bir şairin Bektaşîlik, Hurûflük, Kalenderîlik, Halvetîlik ve Mevlevîlik gibi çeşitli tarikatlara ait unsurlara şiirlerinde yer verebileceği düşünülmeli ve bu sebepten ötürü tasavvufi bir inceleme yapılırken bu durumun göz ardı edilmemesi gerekmektedir. Yapılan çalışmaların çok azında şairin/yazarın mensup olduğu tarikat hakkında bilgiler verilmiştir.

Bektaşî bir şairin/yazarın bir eserinin cümle çeşitleri, kelime yapısı ve dil hususiyetleri gibi farklı yönlerden incelendiği çalışmalar da bulunmaktadır. Bu çalışmalar, Bektaşîlik kültürü hakkında bilgiler vermekten ziyade eserin yapı incelemesi hakkındadır. Dolayısıyla bu tarz çalışmalar, Bektaşîlik tarikatıyla ilgili olarak fazla

bir bilgiye yer vermemesine karşın Bektaşî kültürüne ait kavramların hangi kelime kadrosuyla karşılandıkları hakkında araştırmacılara yol gösterebilir ve Bektaşî söz varlığına doğrudan katkı sunabilir.

Bektaşî cönk ve mecmuaları hakkında yapılan çalışmalarda, eserlerde geçen şiirlerin muhteva incelemesinin yapılmadığı görülmüştür. Her ne kadar şiir incelemesine yer verilmemiş olsa da bu çalışmalar, birçok Bektaşî şairin şiirinin bir arada bulunduğu önemli eserlerdir. Bu eserlerin çeviri yazılarının araştırmacılara sunulması Bektaşîlik çalışmaları açısından önem taşımaktadır.

Bektaşîlikle ilgili bir yerleşim yeri hakkında yapılmış çalışmalar ise Bektaşî kültürünün ele alınan bölgelerdeki tesirini ortaya koymaya yöneliktir. Saha araştırması ve kaynak kişi aracılığıyla yapılan bu çalışmaların artırılması şüphesiz ki konuyla ilgilenen araştırmacılara Bektaşîliğin kültürel yönü hakkında daha fazla bilgiler sunacaktır.

KAYNAKÇA

- AKTAŞ, A. O. ve T. Demir (2010). “Gazi Üniversitesi Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Merkezi Arşivinde Yer Alan Bektaşilik Bibliyografyası”. *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırmaları Dergisi*. 55, 483-520. Erişim adresi: <http://www.hbvdergisi.gazi.edu.tr/index.php/TKHBVD/article/view/1200/1189>
- AKTAŞ, A. O. ve T. Demir (2010). “Gazi Üniversitesi Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi’nde Yayımlanan Alevilik Konulu Makaleler ve Gazi Üniversitesi Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Merkezi Kütüphanesinde Yer Alan Alevilikle İlgili Kitaplar Bibliyografyası”. *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırmaları Dergisi*. 56, 419-444. Erişim adresi: <http://www.hbvdergisi.gazi.edu.tr/index.php/TKHBVD/article/view/1236/1225>
- BABİNGER, F. ve M.F. Köprülü (1996). *Anadolu’da İslâmiyet*. Haz. M. Kanar. İstanbul: İnsan Yayınları.
- BAHA SAİD BEY (2000). *Türkiye’de Alevî-Bektaşî, Abî ve Nusayrî Zümreleri*. Haz. İ. Görkem. Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.
- ÇİMENLİ, H. (2010). *Hacı Bektaş-ı Velî Bibliyografyası*. Nevşehir Üniversitesi Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- ENGİN, İ. (2000). “1990-1998 Yılları Arasında Türkiye Üniversitelerinde Aleviliği-Bektaşiliği Konu Edinen Akademik Çalışmalar: Bir Bibliyografya Denemesi”. *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırmaları Dergisi*. S. 14. 51-58. Erişim adresi: <http://www.hbvdergisi.gazi.edu.tr/index.php/TKHBVD/article/view/352/344>
- ERÖZ, M. (1990). *Türkiyede Alevilik-Bektaşilik*. Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.
- ERÖZ, M. (1992). *Eski Türk Dini (Gök Tanrı İnanç) ve Alevilik-Bektaşilik*. İstanbul: Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları.
- GÖKÇE, E. (2009). “Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi’nin 42-50. Sayılarının Bibliyografyası”. *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırmaları Dergisi*. S: 51. 343-352. Erişim adresi: <http://www.hbvdergisi.gazi.edu.tr/index.php/TKHBVD/article/view/1100/1089>
- KARA, B. (Ed.) (2017). *Anadolu’da Bir Kurucu Akal Hacı Bektaş-ı Velî*. Kayseri: İncir Yayıncılık.
- OCAK, A. Y. (2002). *Alevî ve Bektaşî İnançlarının İslâm Öncesi Temelleri*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- ÖZCAN, H. (2008). *Fatıha Tefsiri: Hacı Bektaş Veli*. İstanbul: Horasan Yayınları.
- TEKİN, N. (2010). *Türklük ve Alevilik-Bektaşilik*. İstanbul: İlgî Kültür Sanat Yayıncılık.
- ULUSOY, A. (1999). “Alevilik-Bektaşilik Bibliyografyası’na İlaveler”. *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırmaları Dergisi*. S. 11. 69-76. Erişim adresi: <http://www.hbvdergisi.gazi.edu.tr/index.php/TKHBVD/article/view/295/287>

- YAMAN, A. (1998). *Alevilik-Bektaşilik Bibliyografyası*. Mannheim: Alevi-Bektaşî Kültür Enstitüsü.
- YAMAN, A. (2001). “Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi (1-16. Sayılar) Bibliyografyası”. *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırmaları Dergisi*. 17. Erişim adresi: <http://www.hbvdergisi.gazi.edu.tr/index.php/TKHBVD/article/view/409/401>